

Fiziksel Algının Mekan Değerlendirmesi Üzerindeki Etkisi: Kapalı Kayak Merkezleri ve Türk Milli Takımı Sporcuları

Effect of Physical Perception on Space Evaluation: Indoor Ski Centers and Turkish National Team Athletes

Öz

Kullanıcılarına iç mekanda kayak yapma fırsatı sunan kapalı kayak merkezleri, ülkemiz için yeni bir kavram olsa da aslında dünya çapında bir süredir adından bahsettirmektedir. Ülkemizdeki gelişim uygulamaları için bu merkezlerin belirli parametrelere göre değerlendirilmesi ve bu değerlendirmelerin sonucunda kullanılabilir veriler ulaşılması araştırmanın konusunu oluşturmaktadır.

Yılın büyük bir kısmını antrenman için kar üzerinde geçiren, kapalı kayak merkezlerinin aktif kullanıcıları olan sporcuların iklimin, eğimin, ışığın, sıcaklığın, manzaranın, malzemenin ve yönelimin yapay olduğu bu mekanlarda performanslarını ve öne çıkmalarını sağlayan belirleyici noktalarını nasıl etkilediği çalışmaları ise henüz değinilmemiş bir araştırma konusu. Bu bağlamda; bu çalışma, yapay çevre koşullarının profesyonel kullanıcı algısındaki etkin rolünü araştırmayı amaçlamıştır.

Abstract

Indoor ski centers, which offer their users the opportunity to ski in indoor spaces, are a new concept for our country, but they have been making a name for themselves for a while around the world. Evaluating these centers according to certain parameters for development practices in our country and reaching the data that can be used as a result of these evaluations constitute the subject of the research.

The studies of how the sportsmen, who spend most of the year on the snow for training and are active users of indoor ski resorts, affect their performance and the determining points that enable them to stand out in these places where climate, slope, light, temperature, scenery, material and orientation are artificial is a subject of research that has not yet been addressed. In this context; this study aimed to investigate the effective role of artificial environmental conditions in professional user perception.

Giriş

Tırmanma, sörf, kayak ve bunun gibi açık hava sporlarını çağımızın getirileriyle dağ veya okyanus gibi doğal çevrelere ihtiyaç duymaksızın arazi ve iklim şartları öngörülebilir ve doğrudan kontrol edilebilir kapalı alanlarda gerçekleştirmeyi mümkün kılan yapılar, iklim değişikliğinin de etkisiyle gün geçtikçe sayılarını arttırmaktadır. Bunlardan biri olan kapalı kayak merkezleri de; kayak sporuna elverişsiz coğrafyalarda ve yeterli kar alamayan bölgelerde hizmet veren yapılar olarak yer almaktadır.

Mekan ve mekan algısını, fiziksel çevre ve fiziksel çevrenin mekan ile ilişkisini, davranış kavramının mekan ve kullanıcı üzerindeki etkisini ve bir mekan olarak kapalı kayak merkezlerini tanımlarla anlatan çalışma söz konusu yapay şartlarda profesyonel olarak bu merkezlerden birini (Litvanya'nın Druskininkai bölgesindeki SnowArena Kapalı Kayak Merkezi) kullanan kış sporları sporcularını hedef kitle olarak görür ve antrenörlerinin perspektifinden onların bu merkezlerdeki performans değerlendirmelerini inceler.

Bir kaynak ve hedef belirleyen çalışma, mekanı doğal çevrelerde kurulu kayak merkezlerine oranla kapalı kayak merkezlerini hedeflerken, doğal ve yapayı kıyaslayarak sporcunun tatmin ve

Gamze Demirci

Arş. Gör., Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi, İstanbul, Türkiye
gamze.demirci@msgsu.edu.tr,
Orcid No: <https://orcid.org/0000-0002-7244-0473>

Burçin Cem Arabacıoğlu

Prof. Dr., Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi, İstanbul, Türkiye
burcin.arabacioglu@msgsu.edu.tr,
Orcid No: <https://orcid.org/0000-0002-1204-4479>

Article Type / Makale Türü

Research Article / Araştırma Makalesi

Anahtar Kelimeler

Kapalı Kayak Merkezi, Algı, Davranış, Mekan, Fiziksel Çevre

Keywords

Indoor Ski Center, Perception, Behaviour, Space, Physical Environment

Submitted: 12 / 04 / 2022

Accepted: 09 / 06 / 2022

tatminsizlik derecesi ve düzeyini ölçerek kullanıcıyı kaynaklaştırmaktadır. Görgül (ampirik) araştırma örneği aracı olarak hazırlanan anket; bu ölçümü kaynak sporcular ve onların antrenörleri üzerinde ilerleterek cevaplayıcıların demografik özelliklerini betimlemeye yönelik olgusal sorular, bir konu veya objeye ilişkin davranışlar belirlemeye yönelik doğrusal ölçekli davranış soruları, bir konu veya objeye ilişkin duyguların ve görüşlerin belirlenmesine yönelik inanç ve kanı soruları ışığında geliştirilmiştir.

Yapılı çevrenin sunduğu yapay niceliklerin etkilerini kaynak (profesyonel sporcu antrenörleri) üzerinde araştırarak, mekan analizinde etkin olan parametrelere ulaşmak ve bu yapay niceliklerin sporcuların becerileri üzerindeki etkilerini değerlendirmek çalışmanın amacını oluşturmaktadır.

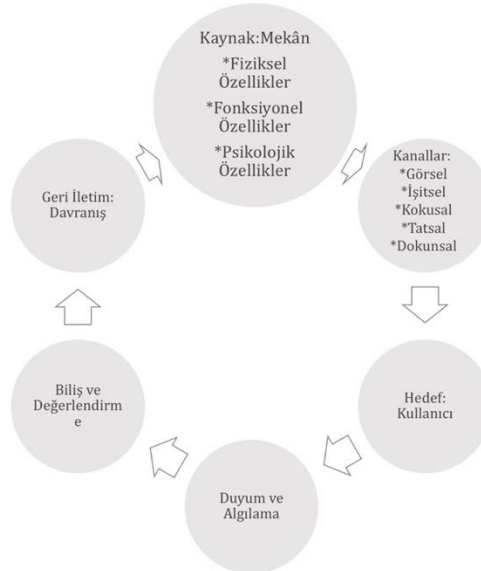
Araştırma diğer taraftan; "Açık kayak merkezlerine kıyasla kapalı kayak merkezlerindeki performansları, sporcuların başarı sıralamasında bir etken midir?" sorusunu cevaplamaya yöneliktir. Mekânın hangi özelliğinin sporcuyla hangi noktada etkilediğini sorgulamanın, sporcunun algısına doğrudan müdahale hakkını doğurup doğurmadığı tartışılmıştır. Mekânsal bazı parametreler kapsamında iki farklı mekân arasında anlamlı bir ilişkinin olup olmadığı ve bu ilişkinin algıda ne kadar etkin olduğu ve bu etkinlik durumunun da motivasyon, kişisellik ve performans üzerindeki anlamı araştırılmıştır.

Çalışmanın metodolojisinde, yapay çevre koşullarının profesyonel kullanıcı algısındaki etkin rolü, anket çalışmasından elde edilen bulgular SPSS analiz değerlendirme yazılımında değerlendirilmiş ve yorumlanmıştır.

1. Kuramsal Yaklaşımlar

1.1. Mekan ve Mekan Algısı

Algı; Türk Dil Kurumunca (TDK, 2011:11), "bir şeye dikkati yönelterek, o şeyin bilincine varma, idrak" olarak tanımlanmaktadır. Algılama aşamalı bir süreçtir. Birey bilgiyi uyarılarla alır, beyinde eski verilerle kıyaslar ve yapılandırır (Looren de Jong,1995:1). Bu yapılanma süreci çevreyi anlamlandırabilmemiz için duyular öncülüğünde başlar. Duyular çevrede var olan fiziksel enerjiyi beyine yönlendirir. Beyinin verdiği cevap onun önceki yaşantılarından beslenir. Dolayısı ile, algılamada bizim daha önceden kavramsallaştırdığımız ve deneyimlediğimiz oluşumların etkisi büyüktür. Her birey çevresini anlamlandırabildiği kadar algılar diyebildiğimiz gibi farklı anlamlar farklı algıları da beraberinde getirir de diyebiliriz. Çünkü yorumlamak öznel bir kabiliyettir. Şekil 1' de görüldüğü gibi mekândan, içinde bulundurduğu insana bir çok uyarı gider. İnsan bu uyarıları duyu organlarıyla fark eder.

Şekil 1. Mekan algısında iletişim yorumu

Duyumsal olarak algılanan mekân, daha sonrada kişinin mekân içinde geçirdiği süreye bağlı bir şekilde zihinsel olarak algılanır (Lynch, 1960:1). Yani algı gibi mekân algısı da duyularımızın ve zihnimizin oluşturduğu bir süreçtir.

Mekân algısı; bireyin mekânın içinde veya etrafında herhangi bir deneyim edinmesi ve bu deneyime odakla mekânı anımsaması ile doğrudan ilgilidir. Mekâna ait bileşenlerin oluşturduğu farklı özellikler bireyin duyumsal yapısı ile etkileşime girdiğinde algısal sürecin bilişsel ve zihinsel süreçleri başlar.

Rapoport (2019), çevreye yaklaşmanın onun anlamının, o mekanı deneyimledikten sonra edinilen çıkarımlardan kaynaklandığına değinir. Sosyo-kültürel etkenler ve kişisel boyutlar objektif ve nesnel yargıların oluşumunda etkilidir. Dolayısı ile bir mekâna anlam veren değerler, ölçülebilir niceliklerin ötesinde duygusal deneyimler ve anlamlardır. Farklı sistematik yaklaşımlar ve hiyerarsiler çevreyi değerlendirmede farklılıklar yaratabilir. Böylece her mekân için, kullanıcı farklılığından kaynaklanan farklı anlamlar oluşur.

1.2. Fiziksel Çevre Kalitesi ve Mekan İlişkisi

Fiziksel çevre parametreleri ve mekan birlikte değerlendirilmesi gereken kavramlardır. Çünkü çevre, tüm nesnelere ve organizmaları dışarıdan etkileyerek onların davranışları üzerinde etkili olan tüm dış koşullar olarak tanımlanmıştır (Colman, 2015:1). Bu nedenle de bireyin içerisinde zaman geçirmesini ve eylemlerini sürdürmesini sağlamak için inşa edilmiş çevreler fiziksel çevrelerdir.

İçerisinde birden fazla kullanıcının olduğu mekanların tasarımında insan ölçeğinin öneminden bahseden çalışma mekan kullanıcılarının gereksinimlerini genellemek için kişisel alan, toplumsal sınır veya birliktelik, estetik ve görsel sınırlar gibi mekan içerisindeki fiziksel yapıyı belirleyecek kritere değinir (Kayan, 2005:14). Bu fiziksel yapıyı oluştururken ona anlam ve biçim kazandıran nitelikler çevrenin fiziksel bileşenleridir. İnsan algısında çevreden alınan bilgiler esastır. Çevreyi amaçlarımız ve gözlemlerimiz doğrultusunda tanıyabilmemiz, anlamlandırabilmemiz ve onu kullanabilmemiz için ise gerekli tüm özellikler ses, ışık, koku, ısı ve nem gibi fiziksel çevre bileşenlerinden kazanılmaktadır. Her kullanıcının farklı ihtiyaç ve duyuşsal özellikleri olduğundan fiziksel çevrelerde gelişen eylemler ve davranışlar da mekânın fiziksel bileşenlerinin algısal farklılığından dolayı farklılık gösterir (Bechtel, 2000:1). Fiziksel çevre bazı eylemlere izin verir bazılarını ise kısıtlar.

Zorunlu, isteğe bağlı ve sosyal aktiviteler olarak; sadece fiziksel çevre parametrelerinin kişiler için en elverişli olduğu zaman gerçekleşen, dolayısıyla fiziksel çevre kalitesine oldukça bağlı olarak gelişen bireysel aktiviteler isteğe bağlı eylemler olarak tanımlanmıştır. Bunlar da temiz hava almak, güneşlenmek ve spor yapmak gibi eylemler olarak örneklendirilebilir. Tüm bu aktiviteleri doğrudan etkileyen fiziksel çevre kalitesini ise eylemde bulunan kullanıcıların buldukları çevreden beklentileri ve edindikleri memnuniyetler oluşturmaktadır (Frontczak,& Wargocki, 2011:4).

Görsel parametreler psikolojik bir boyuta sahip olmakla birlikte, görsel çevrenin fiziksel özelliklerini de nesnel olarak içermektedir. Görsel parametreler aynı zamanda, aydınlatma, ışık kaynağının parıltısı, rengi, titreşim oranı, çevrede oluşturduğu renkler ve gün ışığı miktarı gibi parametrelerle karakterize edilmiştir (Nicol,& Wilson, 2011:2).

Termal parametreler fiziksel çevreden kullanıcının termal beklentileridir. Termal olarak kullanıcının rahat olması yani konfor ise "termal çevreden memnuniyeti ifade eden bir zihin şartıdır." şeklinde aktarılmıştır (Persily, 2015:91). Dolayısıyla kullanıcının termal ortamda davranış değişikliklerini ve termal beklentilerini incelerken çevredeki iklimlendirme cihazlarının da değerlendirilmesi gerekmektedir.

İç hava kalitesi ile ilgili yaygın olarak kullanılan parametreleri koku ve duyu tahrişinden kaynaklanan memnuniyetsizlikler belirlemektedir. Kaliteli hava; standarda göre; bilinçli otoritelerin belirlediği kirletici maddelerin azami oranda bulunduğu ve soluyan önemli bir çoğunluğun (%80) memnuniyetsizlik belirtmediği havalardır (ASHRAE, 2009:1).

Akustik parametreler kısa ve uzun vadede ses basıncı, seviyesi ve frekansı ile karakterize edilmektedir. Ortamın akustik kalitesi hem ortamın (sesi yansıtması, emmesi ve sesin yalıtılması) hem de sesin sayısız fiziksel özelliklerinden etkilenmektedir (Cowan, 1993:1).

1.3. Davranış Kavramının Mekan ve Kullanıcısı Üzerinde İncelenmesi

Mekânsal davranış, bireyin çevreden topladığı işaretlere bağlıdır. Bilişsel oluşumlar, algı sürecinin bir getirisi olarak iç ve dış etkenler sebebiyle oluşur. Bu etkenler bireyin farklı iç ve dış çevrelerde farklı tepkiler vermesinden kaynaklanmaktadır (Lang, 1987).

Bir mimari yapının tek ve vazgeçilmez bileşeni olan mimari mekan kavramının sınırlarının belli olmadığı durumlarda, sezgisel çıkarımlar mekanı tanımlamada etkili olur (Arabacıoğlu, 2010:3). Yani mekanı nasıl algıladığımız o mekan için bizim yaptığımız bir tanımdır. Ve tanımladığımız mekan içerisindeki hareketlerimizi mekanı algılamakla çevreden edindiğimiz bilgiler belirler.

Çevresel uyarılara karşı bireyin gösterdiği tepki davranış olarak nitelendirilirse, algısal ve bilişsel süreçleri davranışın gerçekleştiği yapısal çevreyi anlamaya etki eden faktörler olarak değerlendirilebiliriz. Yani çevrenin duyu vasıtasıyla deneyimlenmesi, tanımlanması ve çevresel kalitenin algılanması ile meydana gelen tercih ve davranışlar, algısal ve bilişsel süreçler sonunda gerçekleşir. Bu süreçlerin analizi şüphesiz çok yönlü bir yaklaşım gerektirir. Fakat çalışma; özellikle bir fiziksel mekânın (kapalı kayak merkezi) kullanıcıları (Türkiye Kayak Federasyonu'na bağlı milli takım antrenörleri) üzerindeki etkisini araştırmaktadır.

Kapalı kayak merkezlerinde rutin antrenmanlarını yapan sporcuların eylemlerine ek olarak, orada onlarla aynı zaman diliminde bulunan diğer kullanıcılardan ve özellikle içinde buldukları yapının fiziksel çevresinden davranışsal boyutta etkilenmeleri çalışmanın konu alanında önemli bir rol oynamaktadır.

1.4. Bir Mekan Olarak Kapalı Kayak Merkezleri

İnsanların ve diğer varlıkların yaşamsal ilişkilerini sürdürdükleri ve sürekli etkileşim içerisinde oldukları doğal olarak sınırlandırılmış ortamlar doğal çevre olarak adlandırılabilir. Doğal çevrelerde yapılan her türlü spor doğa sporu olarak tanımlandığından (Ardahan,& Lapa, 2011:1), kapalı kayak merkezleri de, kapalı bir alan içerisinde doğa sporu olan kayağı ve diğer kar sporlarını yapmayı vadeden yapılar olarak tanımlanabilir. Karla kaplı dağlardaki doğa gücünün aksine, şekil 2'de görselleri görülen çeşitli kimyasallarla dayanımı artırılan yapay karla örtülü, eğimi ve mekânsal dağılımı insanoglu tarafından planlanan kapalı mekânlardır.

Şekil 2. Kapalı Kayak Merkezinin İçeriden ve Dışarıdan görüntüleri

Kaynak: Demirci G., 2017

Kısa süreli dönemlerde optimal şartlar isteğini uzun süreli saklama çabası "Kapalı Kayak Merkezi" olarak adlandırılan mekânlarda hayat bulmuştur (Mcboyle,& Wall, 1987:82). Çevresel krizlerin toplulukları nasıl etkilediği üzerinde yapılan bir araştırma göstermektedir ki, mekanın sorgulanması ekolojik, ekonomik, toplumsal ve bilişsel stratejilere dayanmaktadır. Bu stratejiler de organizasyonel ve mekansal kararların oluşmasında etkilidir. (Tuncel,& Eke A, 2021:4). Bu kararlar da bir sürece dayanmaktadır ve 90 yıl kadar öncenin Avrupa'sına dayanan bir gelişim sürecine sahip olsa da resmi ve ticari olarak ilk kez 30 yıl önce adından söz ettiren kapalı kayak merkezleri karın olmadığı zamanlarda kara dayalı aktiviteleri devam ettirebilme ihtiyacıyla Viyana

Nordwestbahnhof'ta 1927'de (DPT, 2017), İngiliz bir kimyacı tarafından sodadan kar elde edilerek bir aktivite alanı oluşturulmuştur (Ichner, 2014).

1987 ye gelindiğinde ise Güney Avustralya'da, Mount Thebarton'da inşasına başlanan ilk resmi kapalı merkez, günümüze kadar sayısı Avrupa ve Asya (Orta Doğu, Uzak doğu, Hindistan ve Rusya) ile birlikte 57'yi bulmuştur. Küresel rekabet içerisinde bir pazar oluşturan kapalı kayak merkezleri, elverişsiz doğa şartlarının yaşandığı ülkelerde büyük ilgi görmüştür. Diğer yandan bu tür sporların maliyetleri açısından alt kültür ile oluşturduğu ayrımı kapalı merkezler bir nebze olsun kırmıştır. Başlangıçta kâr amacı gütmeyen, ihtiyaçlar doğrultusunda ortaya çıkan kapalı spor merkezleri, ilerleyen aşamalarda hızla metalaşan ve pazarlanan medyatik bir nesne haline gelmiştir. Modern toplumun coşku arayışını doyumlamak için, gündelik hayat içerisindeki sıradan rutinlere, gerilim ve heyecanlı, kısa ve hoş anlar yerleştirmeyi sunan yapılar haline gelen bu merkezler, kontrollü koşullar altında duygularını kontrol edememe fırsatını kullanıcılarına yaşatmaktadır (Bourdieu, 2018:1).

Kapalı spor merkezleri, dünya çapında sporun baskın modeli olan rekabet ve medyanın bu konudaki ilgisi sebebiyle rekabetçi spor aktivitelerini de bünyelerine almıştır. Böylelikle bu merkezler; olimpiyat programlarına dahil spor aktiviteleri organize eden, rekabetçi ve performans odaklı merkezler haline gelmiştir. Şekil 3'de Türkiye Snowboard A Takımı katıldıkları bir şampiyona için kapalı bir kayak merkezinde görülmektedir.

Şekil 3. Kapalı Kayak Merkezinde Bir Yarışa ve Kampa Katılmış Türk Sporcular

Kaynak: Demirci G., 2017

2. Anket Çalışması

"Kullanım Sonrası Değerlendirme" çalışmalarında (Preiser, White,& Rabinowitz, 2015), inşa edilen çevrelerin kullanımından bir süre sonra sistematik bir şekilde yapılan değerlendirmeler sonucu çıkan öznel çıkarımlar ışığında çevre problemlerinin tespit edilmesi, problemlere müdahale edilmesi, problemlerin sorgulanması ve yeniden değerlendirilmesi gibi konuların yanı sıra, mekân kullanımı, tasarım kriterleri yenileme ve geliştirme, çevre ve kullanıcı performansı sorgulama, biçimlendirme ve uyarılma çalışmaları da yer bulmuştur.

Daha önce uygulanmış kullanım sonrası değerlendirme çalışmalarından farklı olarak, kullanıcıdan açık kayak merkezlerine kıyasla, pilot çalışma alanı olarak belirlenen bir kapalı kayak merkezinin (SnowArena) fiziksel çevre şartlarından memnuniyeti ve bu memnuniyetin üzerlerinde oluşturduğu yapıcı veya yıkıcı durumların irdelemesini gerektiren ifadeler yorumlarda bulunması beklenmiştir. Elde edilen veriler ışığında, kullanıcı algısında, mekânın görsel, işitsel, akustik ve iç hava kalitesi parametrelerinin, kullanıcı üzerindeki etkisi araştırılmıştır. Çalışmanın literatür kısmında değinilen mekân, mekân algısı, fiziksel çevre ve davranış kavramları ile kapalı kayak merkezlerini ortak bir paydada buluşturan kullanıcılar üzerinde bir anket çalışması yapılmış ve elde edilen veriler anket değerlendirme programlarına işlenmiş ve raporlanmıştır.

Kapalı kayak merkezlerinin mekânsal algısının kullanıcıların mekan içerisindeki davranışları üzerindeki etkisini ölçmek amacıyla Türkiye Kayak Federasyonu'ndan alınan verilere göre söz

konusu merkezde antrenman yapmış ve düzenlenen yarışlara katılmış 49 sporcu ve 10 antrenöre yapılan anket çalışmasına kendi istekleriyle katılan 42 sporcu ve 10 antrenörün cevaplarıyla analizler yapılmıştır.

Bu çalışma; Litvanya’da bulunan SnowArena isimli kapalı kayak merkezini daha önce kullanan sporcu kafilerine önderlik eden antrenörlere yöneltilen fiziksel çevre parametrelerini değerlendirme soruları ile, onların algılarında oluşan yargılara dayalı olarak, kendilerinin ve sporcularının mekân içerisindeki davranışları üzerindeki etkilerini araştırmıştır.

3. Bulgular

Demografik soruların sorulduğu tablo 1’de soru ve cevaplarının yüzde dağılımları verilen anketin birinci bölümünden sonra, açık kayak merkezlerine oranla, kapalı kayak merkezlerinin kayakla çalışma mekânı olarak; çevrenin görsel, termal, iç hava ve akustik parametrelerine dayalı algısal tatminlik ve bu tatminlik yargılarına cevaben oluşan davranış değişikliğini ölçmek adına katılımcılara sorulan 35 soru 8 bölümden oluşmaktadır.

Tablo 1. Birinci Bölüm Soru ve Cevaplarının Yüzde Dağılımları

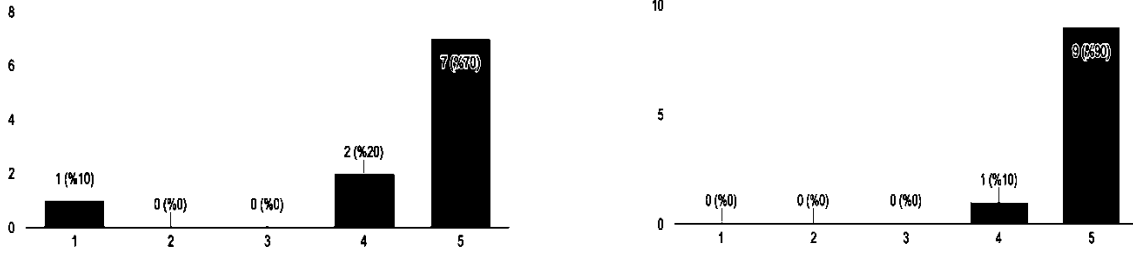
SORULAR		CEVAPLAR	
Seçenekler		ANTRENÖR	
CİNSİYET YAŞ ARALIĞI	11 ve altı		0
	12-13		0
	14-15		0
	16-17		0
	18 ve üzeri		100%
CİNSİYET	Kadın		30%
	Erkek		70%
SPOR GEÇMİŞİ	3-5 Yıl		0
	5-10 Yıl		0
	10 Yılıdan fazla		100%
YILLIK ANTRENMAN SÜRESİ	Kayak		80%
	Snowboard		20%
	50 saatten az		0%
SNOWARENA DA ANTRENMAN YAPMA GEÇMİŞİ	50-100 saat		10%
	100 saatten fazla		90%
	1 yıldan az		10%
SNOWARENA DA ANTRENMAN YAPMA GEÇMİŞİ	1-2 yıl		60%
	3-5 Yıl		30%
	10-15 saat		0
YILLIK SNOWARENA DA ANTRENMAN SÜRESİ	15-25 saat		0
	25-40 saat		40%
	40 saatten fazla		60%
	Evete		60%
BAŞKA BİR KAPALI KAYAK MERKEZİNDE ANTRENMAN YAPMA DURUMU	Hayır		40%

Birinci bölümden sonraki bölümlerde; katılımcılara yöneltilen ifadelerin “1-Kesinlikle Katılmıyorum”, “2-Katılmıyorum”, “3-Kararsızım”, “4-Katılıyorum” ve “5- Tamamen Katılıyorum” şeklinde doğrusal verilerle kodlanması istenmiş ve 10 antrenörün kodlamalarıyla oluşan bölüm değerlendirmelerine ilişkin bulgular elde edilmiştir.

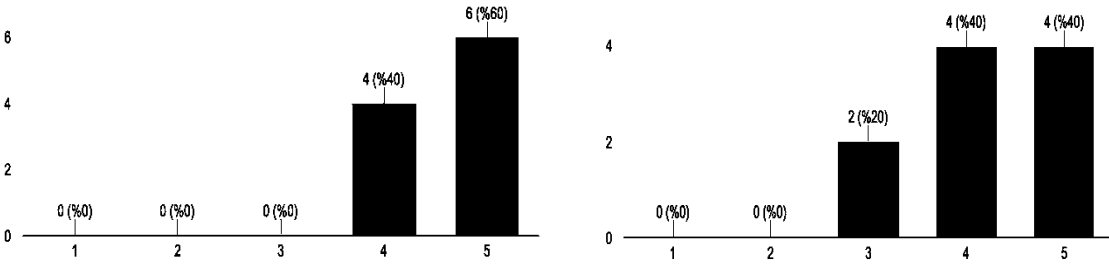
Diğer bölümde; Şekil 4,5,6,7,8,9,10 ve 11’de grafikleri verilen ortam kalitesini belirlemeye yönelik görsel parametre ifadeleri ile, katılımcının değerlendirmesinde sporcunun mekân içerisinde kullandığı pistler, onların mekân içerisindeki konumu ve katılımcının bu durumdan memnuniyeti doğrusal ölçekli ifadelerle sorgulanmıştır.

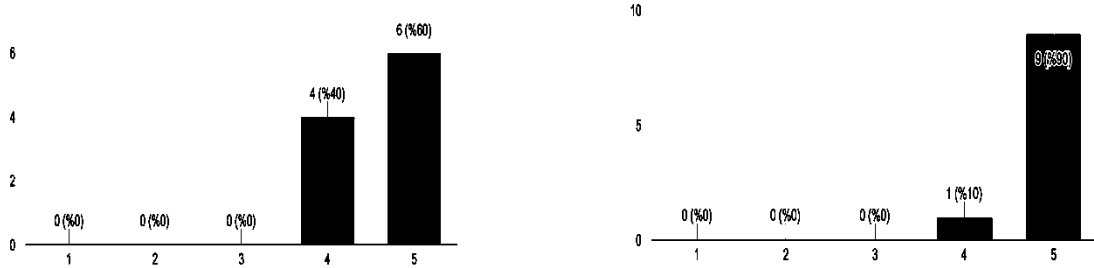
Şekil 4. Antrenman Yapılan Pistin Büyüklüğünden (solda) ve Eğiminden (sağda) Memnuniyet

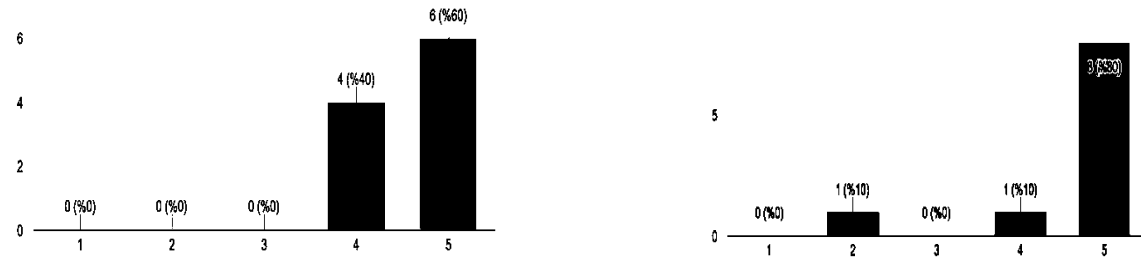
Şekil 5. Antrenman Yapılan Pistlere Ulaşırken Zaman Kaybetmediğini Düşünme İfadesi (Solda), Sporcunun Bir Antrenman Süresi Boyunca Daha Çok İniş Yapması Durumu (Sağda)

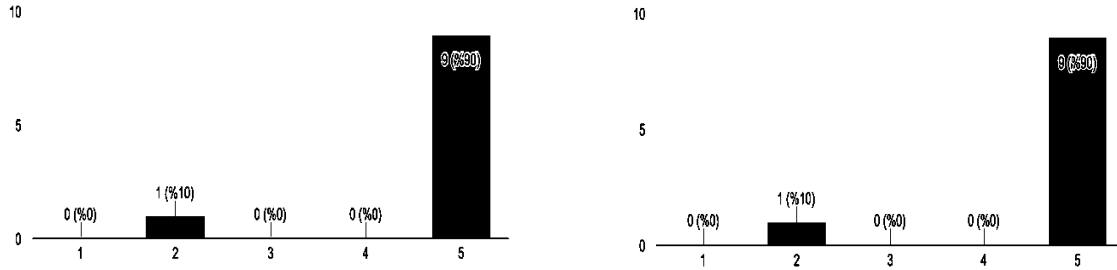
Şekil 6. Yapının Düzeninin Antrenman Yaparken Sporcunun Becerisini Artırma Durumu (Solda), Antrenman Ortamının Genel Temizliğinden Memnuniyet (Sağda)

Şekil 7. Antrenman Ortamının ve Telesiyelerin Genel Bakım Ve Onarımından Memnuniyet (Solda), Antrenman Ortamındaki Zemin Malzemesinin (Yapay Kar) Sertlik Derecesinden Memnuniyet(Sağda)

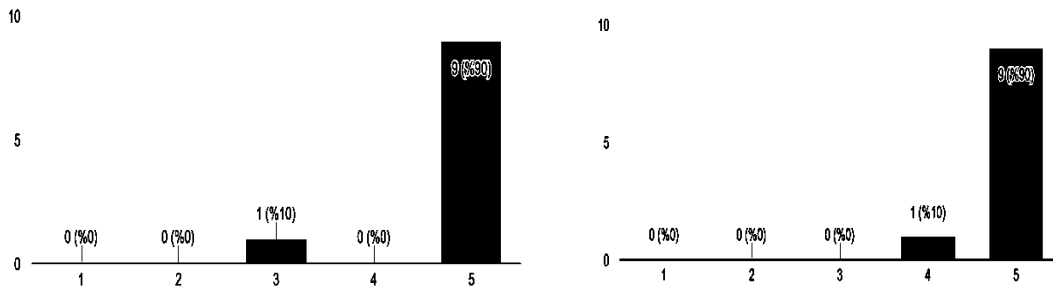

Şekil 8. Genel Olarak Antrenman Ortamının ve Telesiyelerin Bakım Ve Onarımının Antrenman Yaparken Sporcunun Becerisini Artırma Durumu(Solda), Antrenman Ortamındaki Zemin Malzemesinin (Yapay Kar Antrenman Ortamının Aydınlik Düzeyinden Memnuniyet (Sağda).

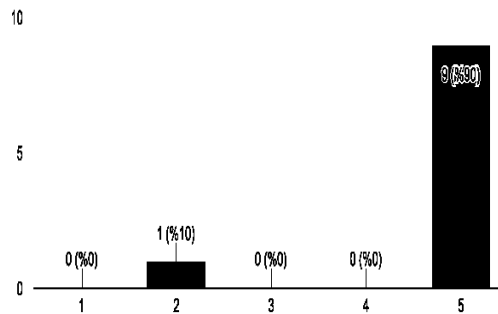

Şekil 9. Antrenman Ortamında Rahatsız Edici Gölgeler Oluşmadığına Dair Görüşler(Solda), Antrenman Ortamının Zemininde Rahatsız Edici Yansımalar Oluşmadığına Dair Görüşler (Sağda).

Sporcuların görsel algısında pistlerin antrenmanları için yeterli özelliklere sahip olup olmadıkları, bu pistlere ulaşımında kaybettikleri veya kazandıkları zamanın antrenman süresine etkisini değerlendirmeleri ve katılımcıdan bu durumun sporcuların mekân içerisindeki davranışı olan becerileri üzerindeki etkisini değerlendirmesi istenmiştir. Ardından mekânın genel temizliği, bakım ve onarımı, zeminde kullanılan yapay karın sertliği ile bu durumların sporcunun becerisi üzerindeki etkisini bildiren doğrusal ölçekli ifadelerde yer almaktadır.

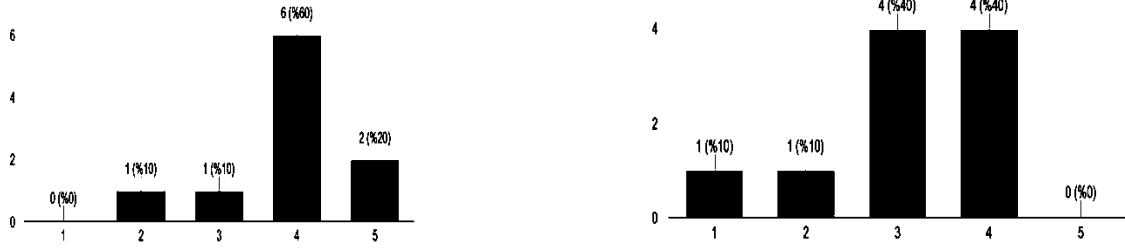
Şekil 10. Antrenman Ortamındaki Işıkların Renginin Rahatsız Edici Olmadığına Dair Görüşler (Solda), Antrenman Ortamının Görsel Konfor Şartlarından Memnuniyet (Sağda)

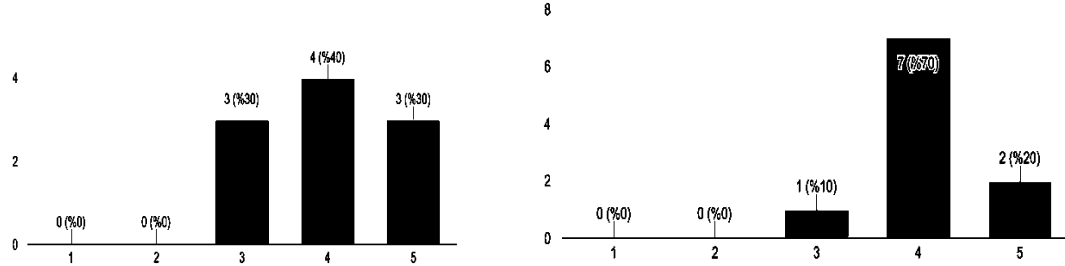
Şekil 11. Genel Olarak Antrenman Ortamının Aydınlatma Kalitesinin Antrenman Yaparken Sporcunun Becerisini Artırma Durumu

Aynı zamanda Şekil 9'da, 10'da ve 11'de görüldüğü gibi sorular, aydınlatma kalitesini belirlemeye yönelik yine görsel parametre ifadeleri ile mekânın aydınlatma düzeyinden, mekânda oluşan gölgelerden, yansımalarından ve ışık renklerinden memnuniyeti ve bu memnuniyetin sporcunun becerisi üzerindeki etkisinin değerlendirilmesinin istendiği ifadeleri içermektedir.

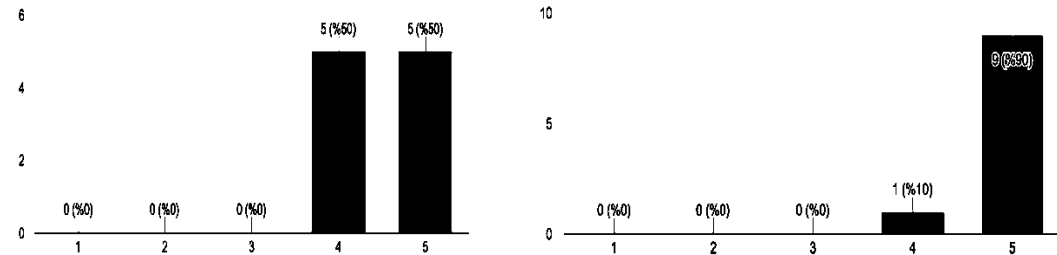
Sonraki bölümde; sıcaklık kalitesini belirlemeye yönelik termal parametre ifadeleri ile, katılımcıların(antrenörlerin) bu parametrelerin sporcuların becerileri üzerindeki etkisini değerlendirdikleri sorular bulundurmaktadır. Şekil 12 ve 13 bu soruları ve verilen cevapların yüzde dilimlerini göstermektedir.

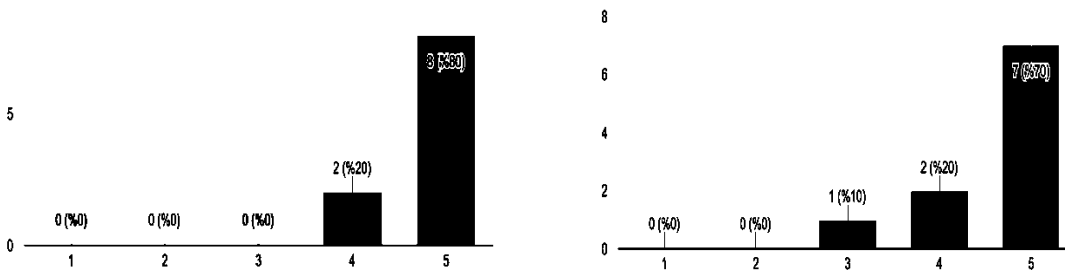
Şekil 12. Katılımcıların Ortam Sıcaklığından Duydukları Memnuniyet (Solda), Sporcuların Antrenman Ortamındaki Klimalardan Rahatsızlık Duymama Durumu (Sağda)

Şekil 13. Genel Olarak Antrenman Ortamının Sıcaklığının Antrenman Yaparken Sporçunun Becerisini Artırma Durumu (Solda), Antrenman Ortamında Nem Seviyesinin Yüksek Olmadığına Dair Görüşler (Sağda)

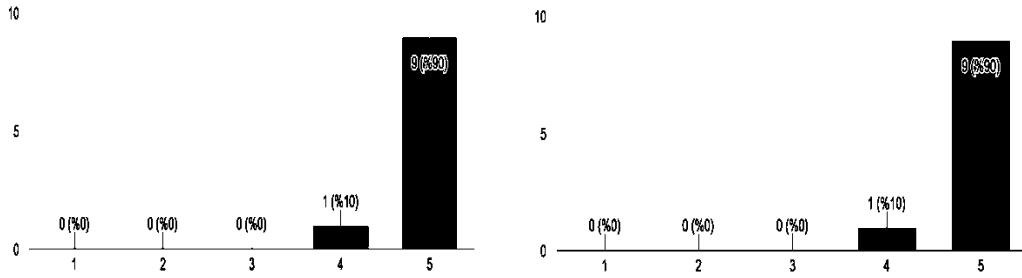

Şekil 14. Antrenman Ortamının Havasının Temiz Olduğuna Dair Görüşler (Solda), Antrenman Ortamında Kötü Kokuların Olmadığına Dair Görüşler (Sağda)

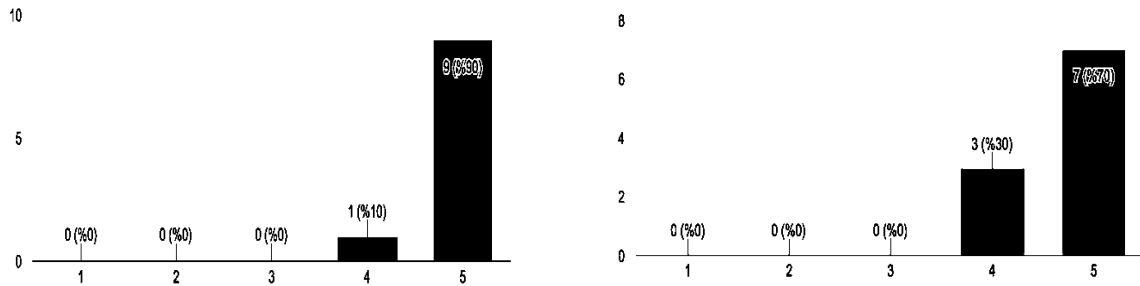

Şekil 15. Antrenman Ortamının Havasız Olmadığına Dair Katılımcı Görüşler (Solda), Genel Olarak Antrenman Ortamının İç Hava Kalitesinin, Antrenman Yaparken Sporçunun Becerisini Artırma Durumu (Sağda)

Şekil 14 ve 15'te yer alan; iç hava parametrelerinden memnuniyeti belirlemeye yönelik doğrusal ölçekli ifadeler yer verilmiştir.

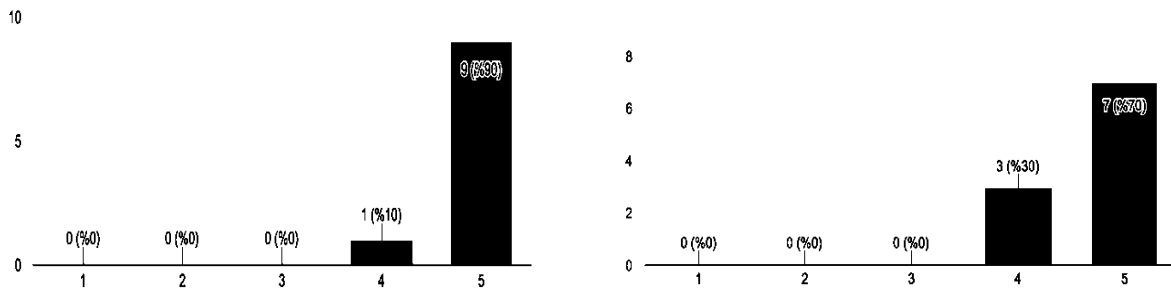
Şekil 16. Antrenman Ortamındaki Gürültü Düzeyinden Memnuniyet (Solda), Antrenman Ortamındaki Ses Düzeyi Ya Da Konuşma Gizliliğinden Memnuniyet Durumu (Sağda)

Şekil 17. Genel Olarak Antrenman Ortamındaki Ses/Gürültü Düzeyinin Antrenman Yaparken Sporçunun Becerisini Artırma Durumu (Solda), Snowarena'nın Fiziksel Çevre Şartlarının Sporçunun Verimliliğine Büyük Ölçüde Katkı Sağlama Durumu (Sağda)

Katılımcıya yöneltilen; işitsel algı üzerine kurulu akustik parametreleri değerlendirme ifadeleri ve bu ifadelere verilen cevaplar Şekil 16 ve 17'de yer almaktadır. Mekânın gürültü düzeyi, konuşma gizliliği ve ses düzeyinin antrenmanını yaparken sporçunun becerisi üzerindeki etkisini değerlendirdiği ifadeler doğrusal ölçekle yöneltilmiştir.

Genel olarak söz konusu mekânda antrenman yapmanın katılımcının, sporçunun antrenörü olarak sporçunun becerisi ve dolayısıyla performansı üzerindeki etkisi üzerinde yapacağı değerlendirmeleri içeren doğrusal ölçekli ifadeler yer verilerek anket sonlandırılmıştır. Bu ifadeler ve verilen cevapların yüzdelik dağılımları Şekil 18'de gösterilmiştir.

Şekil 18. Genel Olarak Snowarena'da Antrenman Yapmanın Beceriyi Artırma Durumu (Sağda), Genel Olarak Sporcuların Snowarena'da Antrenman Yapmasından Memnuniyet (Solda)

3.1. Analiz Sonuçları

Anket çalışması sonucunda katılımcıların vermiş olduğu cevaplar doğrultusunda ortam kalitesi için korelasyon analizi yapılmış ve %95 güven aralığında ve %5 önem düzeyinde istatistiki olarak anlamlı olan sonuçlar elde edilmiştir. ($p < 0,05$)

Çalışma antrenörlerin sporçunun mekandan memnuniyetini değerlendirmesi, mekan-kullanıcı(sporcu) arasındaki ilişkiyi yorumlaması amacıyla sporcuların antrenörleri üzerinde gerçekleştirilmiştir. Antrenörlerin vermiş olduğu cevaplar doğrultusunda ortam kalitesi için korelasyon analizi yapılmış ve sonuçlar değerlendirilmiştir.

Tablo 5. Antrenörler İçin Ortam Kalitesi Korelasyonları

	Pist Büyüklüğünden Memnuniyet	Pist Eğiminden Memnuniyet	Piste Ulaşım Zaman Kaybetmeme	Daha çok tekrar Yapma	BECERİ
Yaş	,418*	,627*	,479*	,694*	,543*
	,000	,000	,000	,000	,000
	10	10	10	10	10
SnowArena Antrenman Yılı	,642*	,531*	,460*	,612*	,536*
	,000	,000	,000	,001	,000
	10	10	10	10	10
Snowarena Antrenman Saati	,449*	,541*	,434*	,681*	,448*
	,000	,000	,000	,000	,000
	10	10	10	10	10

Analizler ışığında; Tablo 5'te görüldüğü gibi; sporcuların yaşları, SnowArena antrenman yılı ve antrenman saati ile ortam kalitesi unsurlarından pist büyüklüğünden memnuniyet, pist eğiminden memnuniyet, piste ulaşım zaman kaybedilmemesi, daha çok iniş(tekrar) yapılıyor olması ve beceri arasında istatistiki olarak anlamlı ve pozitif yönlü bir ilişki olduğu görülmektedir. Yani sporcuların yaşları, SnowArena antrenman yılı ve antrenman saati arttıkça; becerileri artmakta ve ayrıca pist eğimine ve pist büyüklüğüne, piste ulaşım zaman kaybedilmemesine ve daha çok iniş(tekrar) yapılmasına verdikleri önem artmaktadır.

Analizler ışığında, Tablo 6'da görüldüğü gibi; sporcuların yaşları ile temizlik ve bakım kalitesi unsurlarından antrenman ortamının genel temizliğinden memnuniyet, antrenman ortamının telesiyelerin bakım onarımından memnuniyet, antrenman ortamındaki zemin malzemesinin sertlik derecesinden memnuniyet ve beceri arasında istatistiki olarak anlamlı ve pozitif yönlü bir ilişki olduğu görülmektedir. Yani antrenörlere göre; sporcuların yaşları arttıkça becerileri artmakta tüm bu unsurlara verdikleri önem artmaktadır.

Tablo 6. Antrenörler İçin Temizlik Ve Bakım Korelasyonları

	Antrenman Ortamının Genel Temizliğinden Memnunum	Antrenman Ortamındaki Telesiyelerin Genel Bakım ve Onarımından Memnunum	Antrenman Ortamındaki Zemin Malzemesinin Sertlik Derecesinden Memnunum	BECERİ
Yaş	,821*	,719*	,568*	,805*
	,001	,000	,000	,000
	10	10	10	10
SnowArena Antrenman Yılı	,418*	,111	,561*	,520*
	,000	,428	,000	,000
	10	10	10	10
SnowArena Antrenman Saati	,123	,432*	,551*	,546*
	,814	,000	,000	,000
	10	10	10	10

SnowArena antrenman yılı ile temizlik ve bakım kalitesi unsurlarından antrenman ortamının genel temizliğinden memnuniyet, antrenman ortamındaki zemin malzemesinin sertlik derecesinden memnuniyet ve beceri arasında istatistiki olarak anlamlı ve pozitif yönlü bir ilişki olduğu görülmektedir. Yani katılımcılara göre SnowArena antrenman yılı arttıkça, sporcuların antrenman ortamının genel temizliğine, antrenman ortamındaki zemin malzemesinin sertlik derecesine ve becerilerinin artması üzerine verdikleri önem artmaktadır. Aynı zamanda katılımcılara göre SnowArena antrenman saati arttıkça antrenman ortamının genel temizliğine önem vermezlerken, antrenman ortamındaki telesiyelerin bakım onarımına, antrenman ortamındaki zemin malzemesinin sertlik derecesine ve sporcunun becerisinin artması üzerine verdikleri önem artmaktadır.

Tablo 7. Antrenörler İçin Aydınlatma Korelasyonları

	Antrenman Alanının Aydınlik Düzeyinden Memnuniyet	Antrenman Ortamında Rahatsız Edici Gölgelemler Oluşmuyor	Antrenman Ortamının Zemininde Rahatsız Edici Yansımalar Oluşmuyor	Antrenman Ortamındaki Aydınlatma Renginin Rahatsız Edici Değil	Antrenman Ortamının Görsel Konfor Şartlarından Memnuniyet	BECERİ
Yaş	,784*	,624*	,402*	,397*	,547*	,521*
	,000	,000	,000	,000	,000	,000
	42	42	42	42	42	42
SnowArena Antrenman Yılı	,325*	,329*	,468*	,310*	,386*	,370*
	,000	,000	,000	,000	,000	,000
	10	10	10	10	10	10
SnowArena Antrenman Saati	,413*	,101	,713*	,652*	,180	,681*
	,000	,625	,000	,000	,841	,000
	10	10	10	10	10	10

Analizler ışığında, Tablo 7'deki gibi; sporcuların yaşları, SnowArena antrenman yılı ve antrenman saati ile aydınlatma kalitesi unsurlarından antrenman ortamının aydınlık düzeyi memnuniyeti, antrenman ortamında rahatsız edici gölgeler oluşmaması, antrenman ortamının zemininde rahatsız edici yansımalar oluşmaması, antrenman ortamındaki ışıkların renginin rahatsız edici olmaması, antrenman ortamının görsel konfor şartlarından memnuniyet ve beceri arasında istatistiksel olarak anlamlı ve pozitif yönlü bir ilişki olduğu görülmektedir. Yani antrenörlere göre; sporcuların yaşları, SnowArena antrenman yılı ve antrenman saati arttıkça; sporcuların becerileri artmakta ve tüm bu unsurlara verdikleri önem artmaktadır.

Tablo 8. Antrenörler İçin Hava Kalitesi Korelasyonları

	Antrenman Ortamında Nem Yüksek Değil	Antrenman Ortamının Havası Temiz	Antrenman Ortamında Kötü Koku Yok	Antrenman Ortamının Havasız Değil	BECERİ
Yaş	,644*	,510*	,463*	,552*	,609*
	,000	,000	,000	,000	,000
	10	10	10	10	10
SnowArena Antrenman Yılı	,719*	,592*	,501*	,278	,630*
	,000	,001	,001	,461	,000
	10	10	10	10	10
SnowArena Antrenman Saati	,701*	,603*	,489*	,477*	,369*
	,001	,000	,000	,000	,000
	10	10	10	10	10

Analizlere göre, Tablo 8'de görüldüğü gibi; sporcuların yaşları, SnowArena antrenman yılı ve SnowArena antrenman saati ile hava kalitesi unsurlarından antrenman ortamındaki nemin yüksek olmayışı, antrenman ortamındaki hava temizliği, antrenman ortamında kötü kokunun olmayışı, antrenman ortamının havasız olmayışı ve sporcuların beceri arasında istatistiksel olarak anlamlı ve pozitif yönlü bir ilişki olduğu görülmektedir. Yani antrenörlere göre; sporcuların yaşları, SnowArena antrenman yılı ve antrenman saati arttıkça; sporcuların becerileri artmakta ve antrenman ortamındaki nemin yüksek olmayışına, antrenman ortamındaki hava temizliğine, antrenman ortamında kötü kokunun olmayışına, antrenman ortamının havasız olmayışına verdikleri önem de artmakta ve bu durum da başarıyı pozitif yönde etkilemektedir.

Tablo 9. Antrenörler için Sıcaklık Korelasyonları

	Antrenman Ortamının Sıcaklığından Memnunum	Antrenman Ortamındaki Klimalardan Rahatsız Olmuyorum	BECERİ
Yaş	,642*	,402*	,555*
	,000	,000	,000
	10	10	10
SnowArena Antrenman Yılı	,477*	,561*	,431*
	,000	,000	,000
	10	10	10
SnowArena Antrenman Saati	,662*	,418*	,437*
	,000	,000	,000
	10	10	10

Analizlere göre, Tablo 9’da görüldüğü gibi; sporcuların yaşları, SnowArena antrenman yılı ve antrenman saati ile sıcaklık kalitesi unsurlarından antrenman ortam sıcaklığı memnuniyeti, antrenman ortamındaki klimalardan rahatsız olmama ve beceri arasında istatistiki olarak anlamlı ve pozitif yönlü bir ilişki olduğu görülmektedir. Yani katılımcılara göre; sporcuların yaşları, SnowArena antrenman yılı ve antrenman saati arttıkça; sporcuların becerileri artmakta ve antrenman ortam sıcaklığına, antrenman ortamındaki iklimlendirmeye verdikleri önem artmaktadır. Antrenörler bu durumun başarı etkenlerinden biri olduğunu düşünmektedirler.

Tablo 10. Antrenörler İçin Akustik Korelasyonları

	Antrenman Ortamının Gürültü Düzeyinden Memnunum	Antrenman Ortamındaki Ses Düzeyi ya da Konuşma Gizliliğinden Memnunum	BECERİ
Yaş	,541*	,478*	,419*
	,000	,000	,000
	10	10	10
SnowArena Antrenman Yılı	,607*	,557*	,549*
	,000	,000	,000
	10	10	10
SnowArena Antrenman Saati	,471*	,801*	,803*
	,000	,000	,000
	10	10	10

Analizler ışığında, Tablo 10’da görüldüğü gibi; SnowArena antrenman yılı ile akustik kalitesi unsurlarından antrenman ortamının gürültü düzeyinden memnuniyet, antrenman ortamındaki ses düzeyi ya da konuşma gizliliğinden memnuniyet ve beceri arasında istatistiki olarak anlamlı ve pozitif yönlü bir ilişki olduğu görülmektedir. Yani katılımcılar; sporcuların SnowArena antrenman yılının artmasıyla, onların akustik kalitesinin tüm unsurlarına verdikleri önemin arttığını ve bu durumun sporcuların becerilerini pozitif yönde etkilediğini düşünmektedirler.

Analiz sonuçları ışığında, Tablo 11’de görüldüğü gibi; sporcuların yaşları ve SnowArena antrenman yılı ile iç mekân kalitesi unsurlarından fiziksel çevre koşullarının verimliliğe büyük ölçüde katkı, genel olarak burada antrenman yapmaktan memnuniyet ve beceri arasında istatistiki olarak anlamlı ve pozitif yönlü bir ilişki olduğu görülmektedir. Yani antrenörler; sporcuların yaşları ve SnowArena antrenman süreleri arttıkça sporcuların becerilerinin de artmakta olduğunu düşünmektedirler. Ayrıca fiziksel çevre koşullarının yine sporcularının verimliliklerinde ve genel olarak burada antrenman yapmalarına verdikleri önemde pozitif etkili olduğunu gözlemlemektedirler.

Tablo 11. Antrenörler için İç Mekân Kalitesi Korelasyonları

	Fiziksel Çevre Koşullarının Verimliliğe Katkısı	Genel Olarak Burada Antrenman Yapmaktan Memnunum	BECERİ
Yaş	,801* ,000 10	,451* ,000 10	,613* ,000 10
SnowArena Antrenman Yılı	,378* ,000 10	,742* ,000 10	,634* ,000 10
SnowArena Antrenman Saati	,621* ,000 10	,124 ,235 10	,585* ,000 10

SnowArena’da yıllık ortalama antrenman saati ile iç mekân kalitesi unsurlarından beceri arasında istatistiki olarak anlamlı ve pozitif yönlü bir ilişki olduğu görülmektedir. Yani antrenörler SnowArena’da sporcuların yıllık ortalama antrenman sürelerinin artmasıyla becerilerinin arttığını fiziksel çevre koşullarının verimliliğe büyük ölçüde katkı sağladığını düşünmektedirler.

Sonuç ve Değerlendirme

Tüketim toplumu; küresel ısınma ve iklim değişikliğinin gün geçtikçe etkilerini daha da göstermesinin bir sonucu olarak iklimin el vermediği durumları kontrol altına alabilmek adına kapalı kayak merkezi gibi aktivite alanlarını kullanıcıların hizmetine sunmuştur. Kapalı kayak merkezlerinin bu hizmet gereği kar sporlarının ve kış sporları endüstrisinin bir birleşeni olduğu bu çalışmanın da gösterdiği gibi açıktır. Buna ek olarak bu çalışma kullanım sonrası değerlendirmeye yönelik veriler toplamak için farklı kapalı kayak merkezi kullanıcılarından görüş almış ve bu merkezlerde kullanıcı faaliyetlerini, algılarını ve memnuniyetlerini ölçmüştür.

Değerlendirmeye katılan kullanıcıların tamamı pilot olarak belirlenen kapalı kayak merkezinin fiziksel özellikleri ve imkânları hakkındaki memnuniyetlerini belirtmiştir. Mekân için her kullanıcının farklı tercih ve ihtiyaçları var olduğundan, mekânın fiziksel koşullarının sürekli olarak değerlendirilmesi zaruridir.

Çalışmanın giriş bölümünde de belirtilen amaca ek olarak bu çalışma, bir hacmin içerisinde oluşturulan yapay şartların, doğal çevredeki kayak merkezlerinin sürekli kullanıcıları olan profesyonel sporcuların ve onların antrenörlerinin algısındaki etkin parametreler dahilinde, bu mekan içerisindeki davranışlarını nelerin etkilediğini belirlemek ve bu etkileri değerlendirmektir.

Sorunsal alt yapısının dahilinde bu çalışma, nitel bir anket çalışması ile her özgün kullanıcının becerisine müdahale hakkı doğurmayı hedeflemiştir. Bunun için Türkiye Kayak Federasyonu’ndan bu güne kadar, söz konusu mekânda antrenman yapmış sporcu ve antrenörlerin kafale listeleri temin edilmiştir. Kullanım sonrası değerlendirme, algılama ve algılananı anlamlandırma süreçlerini, madde ve mana kavramları bir araya getiren bir sorunsal çözmeye odaklanarak mekân içi davranışlarından davranış değişimi değerlendirmesini bir araya getirmiştir. Böylece sporcunun (mekan kullanıcısı olarak) becerisine müdahale hakkı doğurmayı hedeflemiştir. Mekân algısı ve fiziksel çevre gibi somut kavramlarla, davranış ve simgesel bir performans olan becerinin mekan kullanıcısı tarafından öznel olarak değerlendirilmesi gereği oluşan soyut yargılar birlikte ele alınmıştır. Bu bağlamda; çevrenin kullanıcısı için taşıdığı mesajları okuma ve anlamlandırma sürecinin, çevrenin sahip olduğu somut özellikler ile birleşerek kullanıcı zihninde oluşturduğu anlamlarla devam eden süreç tartışılmaya çalışılmış, böylece Türk sporu için kullanılabilir veriler sunulmuştur.

Çevrenin betimleyici düzeni, görsel ve termal parametreler ile akustik ve iç hava kalitesi değerleri; anketörün yaşı, cinsiyeti, kaç yıldır kayak veya snowboard sporlarından biriyle aktif olarak ilgilendiği, branşı, bir yıl boyunca ortalama ne kadar zamanını antrenman yaparak geçirdiği, SnowArena’da kaç yıldır antrenman yaptığı, bir yıllık antrenman süresinin ne kadarını

SnowArena’da antrenman yaparak geçirdiği ve SnowArena dışında başka bir kapalı kayak merkezinde antrenman yapıp yapmadığı kıstaslarına göre kıyaslanarak değerlendirildiğinde ortaya çıkan sonuçlar göstermiştir ki; çalışma kapsamında anlatılan yapay çevre şartlarının sporcunun mekân içerisindeki davranışına doğrudan etkisi bulunmaktadır (Demirci, 2017). Anketin uygulandığı antrenörlerden alınan sonuçlar, bu etkinin varlığını destekler yöndedir.

Teşekkür

Bu çalışma “Kapalı Kayak Merkezlerinin Mekan Algısının Sporcu Davranışı Üzerindeki Etkileri” isimli yüksek lisans tezinden üretilmiştir. Dönemin Türkiye Kayak Federasyonu yönetimi başta olmak üzere çalışmanın ilerlemesine katkıda bulunan antrenör ve sporculara teşekkür ederim.

Kaynakça

- Arabacıoğlu, B. C. (2010). Using fuzzy inference system for architectural space analysis. *Applied Soft Computing*, 10(3), 926-937.
- Ardahan, F., & Lapa, T. Y. (2011). Açık alan rekreasyonu: bisiklet kullanıcıları ve yürüyüşçülerin doğa sporu yapma nedenleri ve elde ettikleri faydalar. *Uluslararası İnsan Bilimleri Dergisi*, 8(1), 1327-1341.
- ASHRAE, A. H. F. (2009). *American society of heating, refrigerating and air-conditioning engineers*. Inc., Atlanta.
- Bechtel, R. B. (2000). *Assumptions, methods, and research problems of ecological psychology*. In *Theoretical Perspectives in Environment-Behavior Research* (pp. 61-66). Springer, Boston, MA.
- Bourdieu, P. (2018). *Distinction a social critique of the judgement of taste* (pp. 287-318).
- Colman, A. M. (2015). *A dictionary of psychology*. Oxford University Press, USA.
- Cowan, J. P. (1993). *Handbook of environmental acoustics*. John Wiley & Sons.
- Demirci, G. (2017). *Kapalı kayak merkezlerinin mekan algısının sporcu davranışı üzerindeki etkileri* (Master's thesis, Fen Bilimleri Enstitüsü).
- DPT,(2017). “Künstliche Piste: Wien hatte schon 1927 eine Skihalle,” In: oe24.at, 14. Jänner 2009. Date of Access: 13 Jan 2017.
- Frontczak, M., & Wargocki, P. (2011). Literature survey on how different factors influence human comfort in indoor environments. *Building and environment*, 46(4), 922-937.
- Ichner, V. B. (2014). *Die Skistadt Wien - ein historischer Rückblick*. Kurier.At. Retrieved.
- Kayan, H. Z. (2005). *Ofis iç mekan tasarımlarında gelişen teknolojiler ışığında esneklik*. *Tasarım+ Kuram dergisi*, 8(14), 79-96.
- Lang, J. (1987). *Creating Architectural Theory, The Role of The Behavioral Sciences in Environmental Design*, Van Nostrand Reinhold Company Inc, New York.
- Looren de Jong, H. (1995). *Ecological psychology and naturalism: Heider, Gibson and Marr*. *Theory & Psychology*.
- Lynch, K. (1960). *The Image of City*, US.
- McBoyle, G., & Wall, G. (1987). The impact of CO₂-induced warming on downhill skiing in the Laurentians. *Cahiers de géographie du Québec*, 31(82), 39-50.
- Nicol, J. F., & Wilson, M. (2011). A critique of European Standard EN 15251: strengths, weaknesses and lessons for future standards. *Building Research & Information*, 39(2), 183-193.
- Persily, A. (2015). Challenges in developing ventilation and indoor air quality standards: The story of ASHRAE Standard 62. *Building and Environment*, 91, 61-69.
- Preiser, W. F., White, E., & Rabinowitz, H. (2015). *Post-Occupancy Evaluation (Routledge Revivals)*. Routledge.
- Rapoport, A. (2019). 10 culture and built form— a reconsideration. *Culture-Meaning-Architecture: Critical Reflections on the Work of Amos Rapoport*.
- TDK, (2011). *Büyük Türkçe Sözlük* (11. Baskı). Ankara.
- Tuncel, D., & Eke, A. S. M. (2021). *Space Creating Strategies Of Alternative Communities: A Comparative Study Of Drop City And Sieben Linden Ecovillage*. *Turkish Online Journal Of Design Art And Communication*, 11(4), 1263-1276.

Extended Abstract

Aim and Scope

The purpose of this study is to evaluate the Indoor Ski Center, which is a brand new experience for our country although it is not a new concept across the world, and as a result of this evaluation, to provide usable data for our country.

The study includes definitions and descriptions over theoretical approaches which describe the space and space perception, definition of indoor ski centers as a space and their historical development, their users and the relationship between their users. In artificial ski tracks, the target audience is professional snow sports athletes on artificial conditions. The SnowArena Indoor Ski Center, located in Druskininkai, Lithuania has been determined as the study center. It includes a definition, progression and conclusion analyses of a study to unveil how the definitive points are affected, which determine the performance and prominence of the athletes who spend most of the year on snow, are active users of indoor ski centers and are registered at the Turkish Ski Federation at the spaces where the climate, slope, light, temperature, view, material and inclination are artificial.

Methods

This study, in which the space is a source and the user is a target, continued with measuring the grade and level of satisfaction or dissatisfaction of the athlete compared to outdoor ski centers. This measurement was carried out by coaches or their athletes. As an empirical study example which would function as a tool for measurement, the survey was developed under the light of the factual questions to describe the demographic characteristics of the respondents, linear scale behavioral questions to determine behaviors with regard to a specific topic or object and belief and opinion questions to determine the emotions and views with regard to a specific topic or object.

The purpose of the study is to evaluate the effects of the concerned artificial qualities on the abilities of the user (athlete) considering the parameters which are efficient in analyzing the space, by reviewing the effects of the artificial qualities offered by these artificial spaces established in natural environments on professional athletes.

Findings

To measure how these structures, which clearly benefit from the use of advanced technology and the industrial design language challenge climate change, which is a product of global warming, with their internal equipment and how this process it offers makes the users feel. To completely acquire the ability to directly intervene with and direct the performance of the athlete under the light of the data obtained as well as to make a preliminary study for further profess of indoor ski centers, as a brand new concept in our country.

The study also aims for answering the question "If the performance of the athletes in indoor ski centers compared to outdoor ski centers is a factor in their rank of success?". It was discussed if to interrogate at which point which quality of the space affects the athlete gives rise to the right to directly intervene with the perception of the athlete. Whether there is a significant relationship between two different spaces within the scope of some spatial parameters and how deep this relationship is in perception and the meaning of this efficiency on motivation, personality and performance were examined. The study intends to reach conclusions which support the hypothesis "training on artificial environmental conditions improves the ability of the user".

Conclusion

In the methodology of the study, in which the athletes are considered to be subjects and these centers are to be the laboratory environment, the efficient role of artificial environmental conditions on the professional user perception, the findings of the survey were evaluated and interpreted in SPSS analysis evaluation software.

The survey results verified the target for revealing the positive impact of ISC artificial environment conditions on the user. Most of the participants of the survey reported satisfaction with the physical properties and capabilities of a ISC selected as pilot. Meanwhile, many users reported their complaints and/or suggestions for the space. As the space serves different users and every user has different preferences and needs, constant evaluation of the physical conditions of the space is essential.

In this study, data for ex-post evaluation was collected from different Indoor Ski Center (ISC) users to examine the user activities, user perception and satisfaction.

As the global warming and climate change become more distinguishable and the requirements of the consumption society increase day by day, the use activity areas such as ISC also increases. This study clearly shows ISC is a critical component of snow sports and the industry.